

Celkový součet
45
30
75

Celkový součet
45
45
30
30
75

čtyřpolní tabulky

	praváci	leváci
muži	41	9
ženy	46	4

$$\chi^2 = n \frac{(ad - bc)^2}{(a+b)(a+c)(c+d)(b+d)}$$

$$\frac{c^2}{(b+d)(b+d)}$$

čtyřpolní tabulky

	praváci	leváci	celkem
muži	41	9	50
ženy	46	4	50
celkem	87	13	100

$$\chi^2 = n \frac{(ad - bc)^2}{(a+b)(a+c)(c+d)(b+d)}$$

chi2= **2.210433** < **3.841459** krit.

$$\frac{c^2}{(b+d)(b+d)}$$

Příklad

Při přijímacím řízení se provádělo hodnocení komisí a hodnocení speciálním programem. Na zá

Student	A	B	C	D	E	F	G
<i>Hodnocení komisí</i>	<i>4</i>	<i>6</i>	<i>1</i>	<i>5</i>	<i>10</i>	<i>2</i>	<i>7</i>
<i>Hodnocení programem</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>5</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>4</i>	<i>6</i>
Diference pořadí							
Čtverec diference							

ákladě údajů o pořadí deseti studentů rozhodněte o tom, zda jsou obě hodnocení závislá.

H	I	J
3	9	8
2	10	9

$$r_S = 1 - \frac{6 \sum_{i=1}^n d_i^2}{n^3 - n}$$

Tabulka A.10: Kritické hodnoty Spearmanova korelačního koeficientu

n	α		n	α		n	α	
	0,05	0,01		0,05	0,01		0,05	0,01
			11	0,6091	0,7545	21	0,4351	0,5545
			12	0,5804	0,7273	22	0,4241	0,5426
			13	0,5549	0,6978	23	0,4150	0,5306
			14	0,5341	0,6747	24	0,4061	0,5200
5	0,9000	-	15	0,5179	0,6536	25	0,3977	0,5100
6	0,8286	0,9429	16	0,5000	0,6324	26	0,3894	0,5002
7	0,7450	0,8929	17	0,4853	0,6152	27	0,3822	0,4915
8	0,6905	0,8571	18	0,4716	0,5975	28	0,3749	0,4828
9	0,6833	0,8167	19	0,4579	0,5825	29	0,3685	0,4744
10	0,6364	0,7818	20	0,4451	0,5684	30	0,3620	0,4665

Příklad

Při přijímacím řízení se provádělo hodnocení komisí a hodnocení speciálním programem. Na zá

Student	A	B	C	D	E	F	G
<i>Hodnocení komisí</i>	<i>4</i>	<i>6</i>	<i>1</i>	<i>5</i>	<i>10</i>	<i>2</i>	<i>7</i>
<i>Hodnocení programem</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>5</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>4</i>	<i>6</i>
Diference pořadí	3	3	-4	-2	2	-2	1
Čtverec difference	9	9	16	4	4	4	1

diskuse:

kdyby bylo právě opačné pořadí:

	1	2	3	4	5	6	7
	10	9	8	7	6	5	4
	9	7	5	3	1	-1	-3
1980	81	49	25	9	1	1	9
2							

rs= -1

ákladě údajů o pořadí deseti studentů rozhodněte o tom, zda jsou obě hodnocení závislá.

H	I	J
3	9	8
2	10	9
1	-1	-1
1	1	1

$$r_S = 1 - \frac{6 \sum_{i=1}^n d_i^2}{n^3 - n}$$

rs= 0.69697 > 0,6364

8	9	10
3	2	1
-5	-7	-9
25	49	81

Tabulka A.10: Kritické hodnoty Spearmanova korelačního koeficientu

n	α		n	α		n	α	
	0,05	0,01		0,05	0,01		0,05	0,01
			11	0,6091	0,7545	21	0,4351	0,5545
			12	0,5804	0,7273	22	0,4241	0,5426
			13	0,5549	0,6978	23	0,4150	0,5306
			14	0,5341	0,6747	24	0,4061	0,5200
5	0,9000	-	15	0,5179	0,6536	25	0,3977	0,5100
6	0,8286	0,9429	16	0,5000	0,6324	26	0,3894	0,5002
7	0,7450	0,8929	17	0,4853	0,6152	27	0,3822	0,4915
8	0,6905	0,8571	18	0,4716	0,5975	28	0,3749	0,4828
9	0,6833	0,8167	19	0,4579	0,5825	29	0,3685	0,4744
10	0,6364	0,7818	20	0,4451	0,5684	30	0,3620	0,4665

Test1	Test2
80	65
50	60
36	35
58	39
72	48
60	44
56	48
68	61

Příklad Studenti

Máme k dispozici výsledky testů ze dvou předmětů zjištění u 8 n
Stanovte těsnost lineární závislosti těchto výsledků Spearmanovým a Pear

náhodně vybraných studentů.
sonovým koeficientem.

Test1	Test2
80	65
50	60
36	35
58	39
72	48
60	44
56	48
68	61

Příklad Studenti

Máme k dispozici výsledky testů ze dvou předmětů zjištění u 8 ná. Stanovte těsnost lineární závislosti těchto výsledků Spearmanovým a Pearso

spearman		d2
8	8	0
2	6	16
1	1	0
4	2	4
7	4.5	6.25
5	3	4
3	4.5	2.25
6	7	1

0.6012

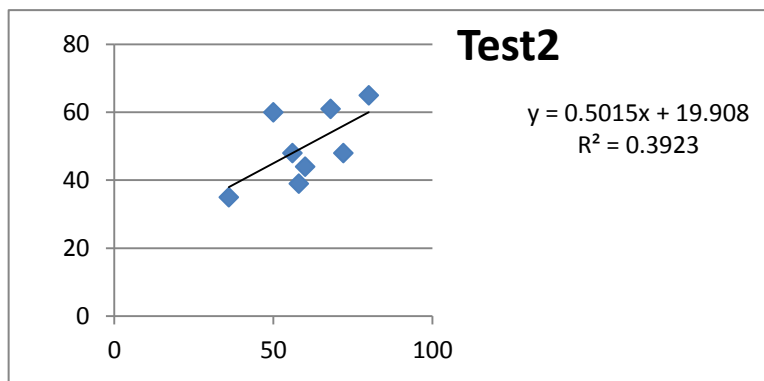
$$r_s = 1 - \frac{6 \sum_{i=1}^n d_i^2}{n^3 - n}$$

Test1	Test2	X-x
X	Y	
80	65	20
50	60	-10
36	35	-24
58	39	-2
72	48	12
60	44	0
56	48	-4
68	61	8
průměr x	průměr y	
60	50	

Pearsonův korelační koeficient

correl()
pearson()

hodně vybraných studentů.
 onovým koeficientem.

Y-y	(X-x)*(Y-y)	(X-x)^2	(Y-y)^2
15	300	400	225
10	-100	100	100
-15	360	576	225
-11	22	4	121
-2	-24	144	4
-6	0	0	36
-2	8	16	4
11	88	64	121
<i>suma</i>	<i>suma</i>	<i>suma</i>	
654	1304	836	
	<i>násobek</i>	1090144	
	<i>odmocnina</i>	1044.1	

nt r

r = 0.6264

0.6264

0.6264

stáří	cena
3	167
4	165
5	139
6	149
7	119
7	129
8	89
8	115
9	76
9	89

předpokládáme, že data jsou normálně rozložena

Jednoduchá regrese

Příklad 1:

Na základě údaje o stáří a ceně 10 ojetých aut značky Felicia Coml

1. zkonstruuje regresní model závislosti **ceny** auta na **stáří**,
2. posuďte jeho kvalitu a
3. použijte jej k odhadu střední hodnoty ceny aut starých 10 let

bi

et.

stáří	cena
3	167
4	165
5	139
6	149
7	119
7	129
8	89
8	115
9	76
9	89

předpokládáme, že data jsou normálně rozložena

Jednoduchá regrese

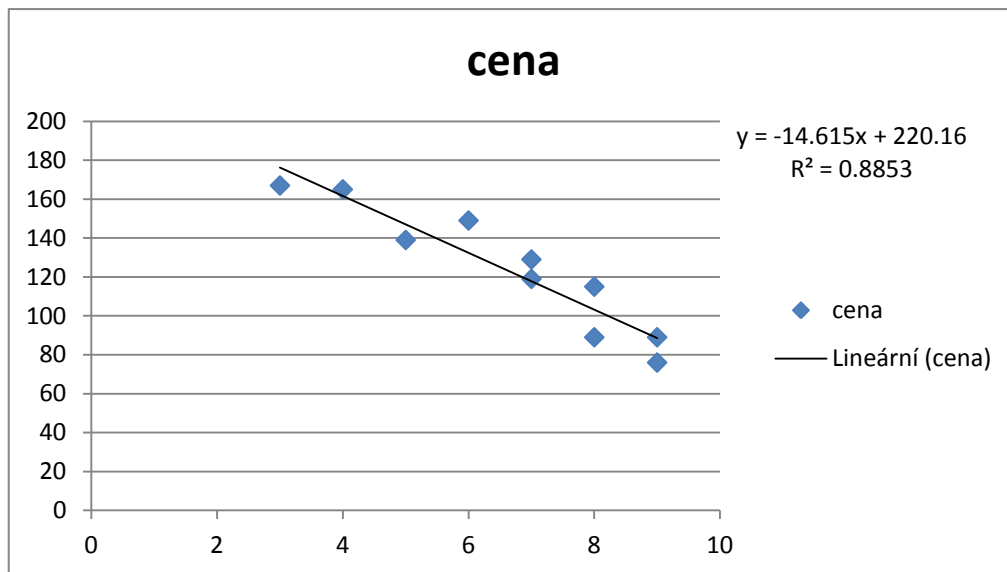
Příklad 1:

Na základě údaje o stáří a ceně 10 ojetých aut značky Felicia Comi

1. zkonstruuje regresní model závislosti **ceny** auta na **stáří**,
2. posuďte jeho kvalitu a
3. použijte jej k odhadu střední hodnoty ceny aut starých 10 let

-0.94092

0.940904

bi

et.

VÝSLEDEK

<i>Regresní statistika</i>	
Násobné R	0.940915089 je to kladné????
Hodnota spolehliv	0.885321204
Nastavená hodnc	0.870986355
Chyba stř. hodno	11.52386563
Pozorování	10

ANOVA

	<i>Rozdíl</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Významnost F</i>
Regrese	1	8201.704	8201.704	61.76006	4.96E-05
Rezidua	8	1062.396	132.7995		
Celkem	9	9264.1			

	<i>Koeficienty</i>	<i>ba stř. hodr</i>	<i>t Stat</i>	<i>Hodnota P</i>	<i>Dolní 95%</i>	<i>Horní 95%</i>
Hranice	220.15625	12.80329	17.19528	1.33E-07	190.6318	249.6807
stáří	-14.61458333	1.859656	-7.85876	4.96E-05	-18.903	-10.3262

<u>Dolní 95.0%:horní 95.0%</u>	
190.6318	249.6807
-18.903	-10.3262

Byl vyvinut nový druh insulínu a zkoumá se závislost snížení hladiny cukru v krvi pacienta na množství nového insulínu určitou dobu před měřením.

Náhodně vybraným 8 pacientům byla naočkováána různá množství insulínu a po určité době bylo těmto pacientům změřeno snížení cukru v krvi. Výsledky měření:

prokažte silnou korelaci a zobrazte reziduály od regresní přímky!

množství insulínu (ug)
snížení hladiny cukru (%)

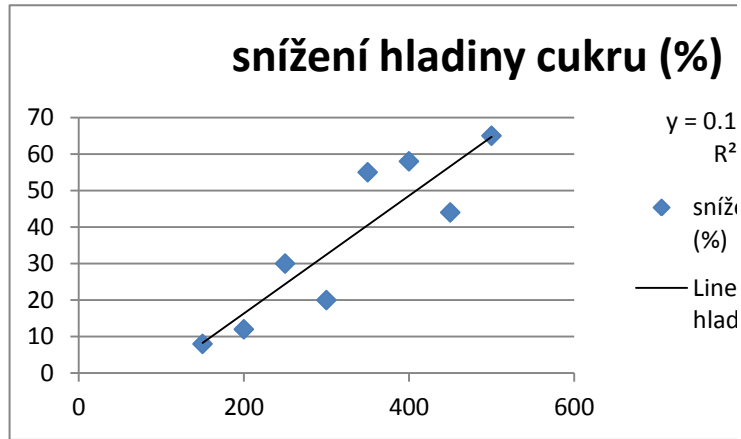
150	200	250	300	350	400
8	12	30	20	55	58

!

450	500
44	65

Byl vyvinut nový druh insulínu a zkoumá se závislost snížení hladiny cukru v krvi pacienta na množství nového insulínu určitou dobu před měřením.

Náhodně vybraným 8 pacientům byla naočkováána různá množství insulínu a po určité době bylo těmto pacientům změřeno snížení cukru v krvi. Výsledky měření:

množství insulínu (ug)	150	200	250	300	350	400
snížení hladiny cukru (%)	8	12	30	20	55	58

množství insulínu / snížení hladiny cukru (%)		Analýza dat:korelace	
množství insulínu (ug)	1	R2	0.804769
snížení hladiny cukru (%)	0.897089	1	

Analýza dat:regrese

množství insulínu (ug)	snížení hladiny cukru (%)
150	8
200	12
250	30
300	20
350	55
400	58
450	44
500	65

VÝSLEDEK

Regresní st
 Násobné R
 Hodnota spolehl
 Nastavená hodn
 Chyba stř. hodn
 Pozorování

ANOVA

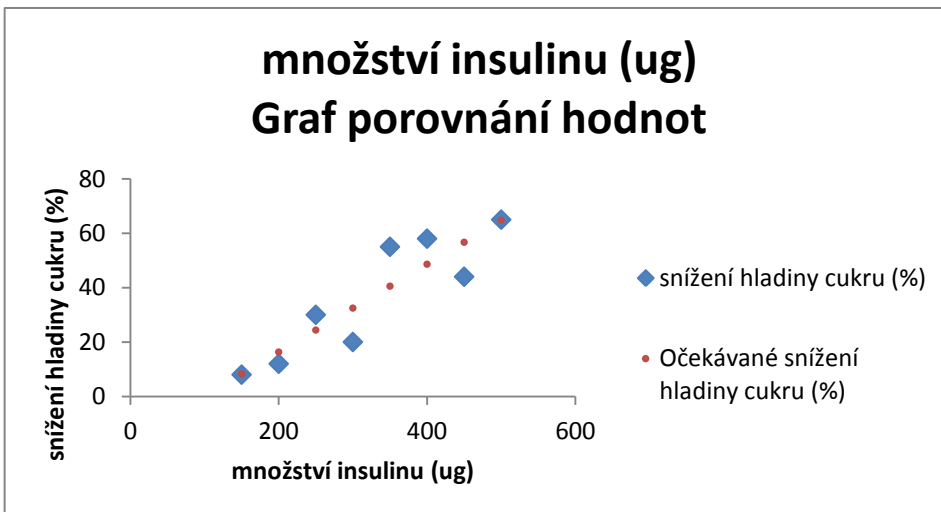
Regrese
 Rezidua
 Celkem

Hranice
 množství insulín

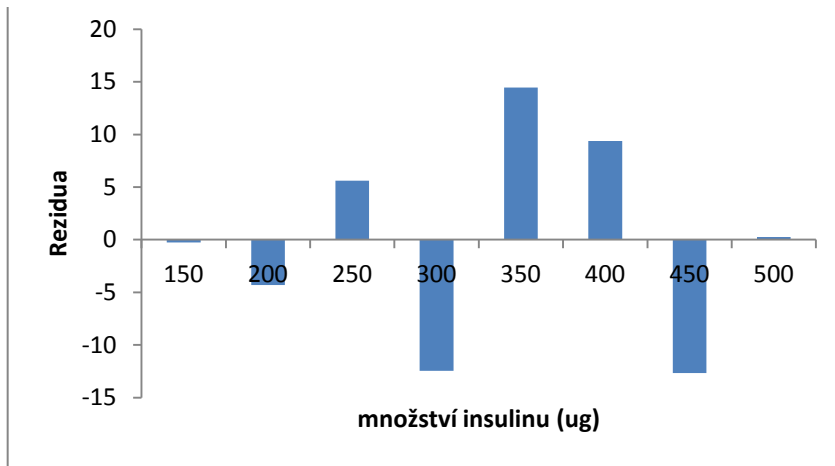
REZIDUA

Pozorování

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7

množství insulínu (ug) Graf s reziduály

614x - 15.964
 $r^2 = 0.8048$

ení hladiny cukru

ární (snížení
 ěny cukru (%))

450	500
44	65

linregrese()				klíč:	
4.973209	0.16142857	-15.9642857	1.427214	a	b
	0.03245964	11.18563092		sa	sb
	0.80476891	10.51812495		R2	syx
	24.7328096	6	2.446912	F	stupvol
	2736.21429	663.7857143		ssreg	ssres

statistika

0.897089
 0.804769
 0.77223
 10.51812
 8

Rozdíl	SS	MS	F	Významnost F
1	2736.214	2736.214	24.7328096	0.002518757
6	663.7857	110.631		
7	3400			

Koeficienty	ba	stř. hod	t Stat	Hodnota P	Dolní 95%	Horní 95%	Dolní 95.0%	Horní 95.0%
-15.9643	11.18563	-1.42721	0.20342468	-43.3345385	11.40597	-43.3345	11.40597	
0.161429	0.03246	4.973209	0.00251876	0.082002698	0.240854	0.082003	0.240854	

snížení hlad.	Rezidua
8.25	-0.25
16.32143	-4.32143
24.39286	5.607143
32.46429	-12.4643
40.53571	14.46429
48.60714	9.392857
56.67857	-12.6786

Regrese ? X

Vstup

Vstupní oblast Y:

Vstupní oblast X:

Popisky Konstanta je nula

Hladina spolehlivosti %

Možnosti výstupu

Výstupní oblast:

Nový list:

Nový sešit

Rezidua

Rezidua Graf s rezidui

Standardní rezidua Graf regresní přímky

Normální pravděpodobnost

Graf pravděpodobnosti

Testování, jehož smyslem je porovnání odhadů a , b se skutečnými hodnotami parametrů α , β , lze snadno provést za použití testu t : často budeme např. testovat, zda se posunutí neliší od nuly, tj. je-li vůbec statisticky významné, zda vlastně není $\alpha = 0$, event. zda je směrnice $\beta = 1$ apod. Testování koeficientu a pomocí Studentova testu t (viz odd. 2.6) se provede porovnáním vypočtené hodnoty t

$$t = \frac{|a - \alpha|}{s_a} \quad (3.2.12)$$

resp. při testování pro $\alpha = 0$

$$t = \frac{a}{s_a} \quad (3.2.13)$$

s tabelovanou kritickou hodnotou Studentova rozdělení (tab. 8), kterou hledáme pro počet stupňů volnosti $\nu = n - 2$ a pro zvolenou hladinu významnosti a zjistíme, zda je rozdíl statisticky významný.

3.2.3 Interval spolehlivosti hodnoty vypočtené z regresní rovnice

Pro hodnotu Y_t vypočítanou z lineární regresní rovnice můžeme jako pro každou náhodnou veličinu určit interval spolehlivosti (viz odd. 2.5). Dolní a horní mez intervalu spolehlivosti hodnoty Y_t , odpovídající zvolené hodnotě nezávisle proměnné x_t , lze za předpokladu normálního rozdělení vypočítat podle vztahu

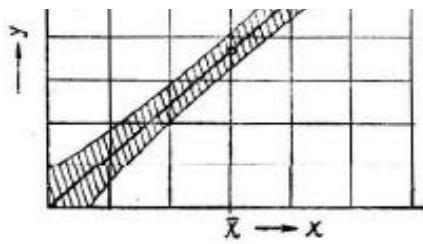
$$L_{1,2} = Y_t \pm t_\alpha s_{y,x} \sqrt{\left[\frac{1}{n} + \frac{(X_t - \bar{x})^2}{\sum x_i^2 - (\sum x_i)^2/n} \right]} \quad (3.2.19)$$

V tomto vztahu je $s_{y,x}$ směrodatná odchylka, charakterizující rozptýlení kolem regresní přímky, určené podle vztahu (3.2.7) pro regresní rovnici (3.2.1), nebo podle vztahu (3.2.17) pro regresní rovnici (3.2.15); t_α je kritická hodnota Studentova rozdělení pro zvolenou hladinu významnosti α a pro počet stupňů volnosti $\nu = n - 2$ pro regresní přímku, vyjádřenou rovnicí (3.2.1) nebo pro $\nu = n - 1$ pro lineární regresi tvaru (3.2.15). Dále v ní vystupuje průměrná hodnota nezávisle proměnné $\bar{x}$ a hodnoty X_t a Y_t . Ze vztahu (3.2.10) je zřejmé, že horní a dolní hranice intervalu spolehlivosti závisejí na tom, jak se regresní hodnota nezávisle proměnné liší od průměru. To znamená, že hodnoty L_1 a L_2 vytvářejí okolo regresní přímky pás spolehlivosti, který je nejužší v bodě, kde $X_t = \bar{x}$, jak je znázorněno na obr. 12.

Praktický význam intervalu spolehlivosti viz odd. 2.5.

Obč. 12. Půa spolehlivosti regresní
lineární závislosti

Koncentrace	signál
1	0.195
2	0.425
3	0.565
4	0.851
5	1.142
6	1.198
7	1.530

Koncentrace	signál
1.0	0.195
2.0	0.425
3.0	0.565
4.0	0.851
5.0	1.142
6.0	1.198
7.0	1.530

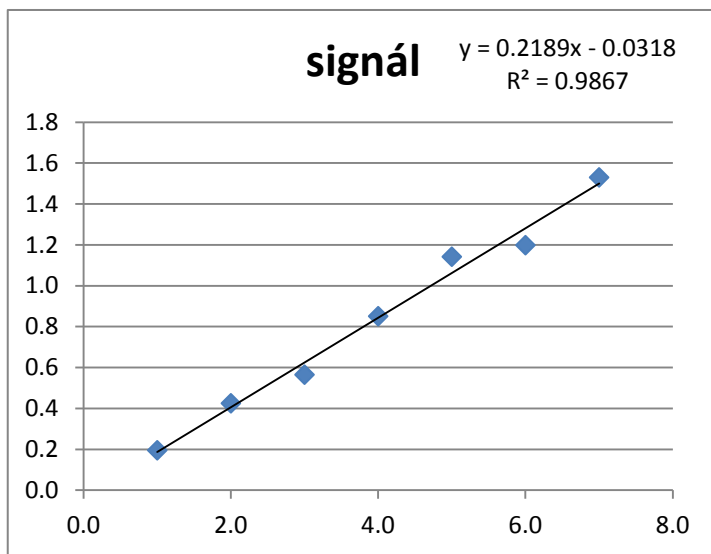
0.72
3.4

3.4

0.218885714	-0.03177143	0.624046	2.570582
0.011384271	0.05091201		
0.986655231	0.0602399		
369.6786448	5		
1.341506766	0.01814423		

0.212531	0
0.004825	#N/A
0.996917	0.057093
1940.055	6
6.323745	0.019557

1.8
1.6
1.4
1.2
1.0
0.8
0.6
0.4
0.2
0.0

VÝSLEDEK

Regresní statistika

Násobné R	0.99330521
Hodnota spolehlivosti	0.98665523
Nastavená hodnota	0.98398628
Chyba stř. hodnoty	0.0602399
Pozorování	7

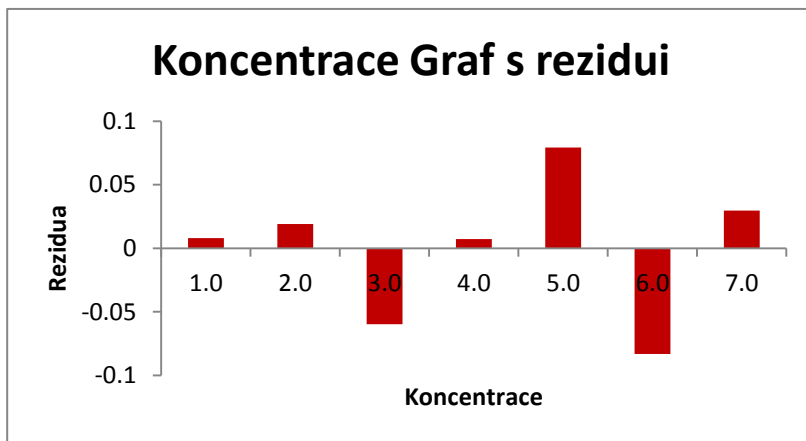
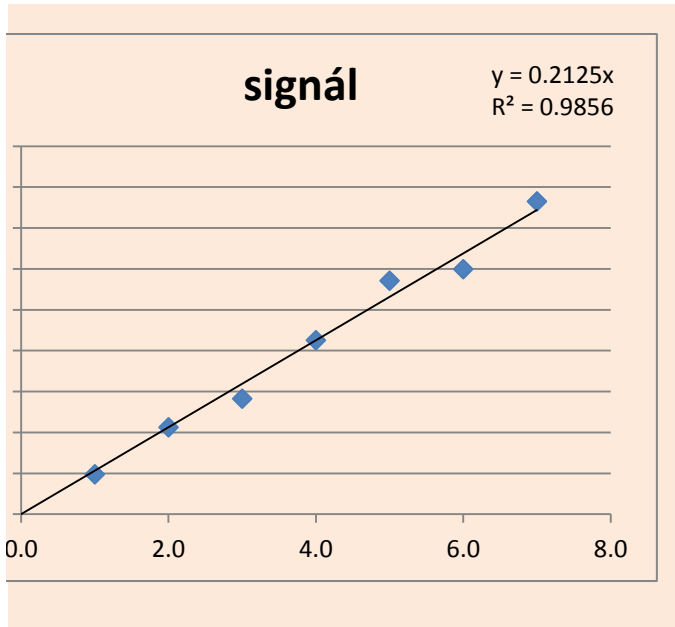
ANOVA

	Rozdíl	SS	MS	F	významnost F
Regrese	1	1.341507	1.341507	369.6786	7.02E-06
Rezidua	5	0.018144	0.003629		
Celkem	6	1.359651			

	Koeficienty	stř. hodl	t Stat	Hodnota P	Dolní 95%	Horní 95%	Dolní 95.0%
Hranice	-0.03177143	0.050912	-0.62405	0.559962	-0.16264	0.099102	-0.16264
Koncentrace	0.21888571	0.011384	19.22703	7.02E-06	0.189622	0.24815	0.189622

REZIDUA

<i>Pozorování</i>	<i>čekávané sign</i>	<i>Rezidua</i>
1	0.18711429	0.007886
2	0.406	0.019
3	0.62488571	-0.05989
4	0.84377143	0.007229
5	1.06265714	0.079343
6	1.28154286	-0.08314
7	1.50042857	0.029571

horní 95.0%
0.099102
0.24815

